

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

בס"ד • כ סיון ה'תשפ"ו פרשת שלח • גליון 1560 • נא לשמור על קדושת הגליון

כניסת השבת: ירושלים 19:03 ת"א 19:21 חיפה 19:15 ב"ש 19:19
צאת השבת: ירושלים 20:24 ת"א 20:27 חיפה 20:28 ב"ש 20:17

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

ירושלים וא"י - אורו של עולם

הקב"ה מעניש את דור המדבר באומרו להם: "במדבר הזה יפלו פגריכם... וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה, והביאותי אתם וידעו את הארץ אשר מאסתם בה" (במדבר יד כט לא). לכאורה היה מספיק לומר על דור ההמשך "והביאותי אותם" מדוע התוספת "וידעו את הארץ אשר מאסתם בה", אלא בא הכתוב ללמדנו שאין זה מספיק לעלות לארץ ולהתיישב בה. צריך לדעת את הארץ לא רק בבחינת הגיאוגרפיה, ההיסטוריה, הטבע וכדו' אלא לדעת אותה מבחינת מהותה ועניינה של ארץ ישראל בבחינת הקשר החי לאומה הישראלית ובבחינת הייעוד ההיסטורי והקוסמופוליטי אלוקי של ארץ ישראל. כפי שכבר נאמר לאברהם אבינו בתחילת דרכו "ויאמר אל אברם לך לך מארצך... אל הארץ אשר אראך ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה... ונברכך בך כל משפחות האדמה" (בראשית יב א-ג), כפירוש רש"י: לך לך - להנאתך לטובתך. שם בא"י אעשך לגוי גדול ואודיע טבעך בעולם. חטא המרגלים היה שלא רצו לדעת מהי ארץ ישראל, מעלתה וייעודה הלאומי ולכן גם מאסו בה והוציאו את דיבתה. ותשובת המשקל באה על ידי הדור שבא אחריהם אשר כבשו את הארץ והתיישבו בה והקימו בה מדינה לתפארת בראשותו של דוד המלך אשר ידע מה היא ארץ ישראל, ומתוך כך נלחם עליה בידעו שהמלחמה וכיבוש הארץ היא מלחמת מצווה ומטרתה להביא אור וברכה לעולם, כי ירושלים וארץ ישראל אורו של עולם.

נכון לעכשיו, גם בדורנו דור קיבוץ הגלויות והתחיה הלאומית, עלינו ללמוד להבין ולהכיר מהי ארץ ישראל ומהו הקשר החי בין עם ישראל לארץ ישראל כדברי הרב קוק זצ"ל: "ארץ ישראל איננה דבר חיצוני, קניין חיצוני לאומה, רק בתור אמצעי למטרה של ההתאגדות הכללית והחזקת קיומה החומרי או אפילו הרוחני. ארץ ישראל היא חטיבה עצמאית קשורה בקשר חיים עם האומה, חבוקה בסגולות פנימיות עם מציאותה" (אורות ט). ארץ ישראל איננה רק מקלט ליהודים הנרדפים, או ארץ ש"כף לחיות בה" ותו לא. בארץ ישראל מתגשם החזון הלאומי והעולמי של אחרית הימים "כי מציון תצא תורה ודבר ד' מירושלים", כדברי הנביא ישעיהו. המלחמות שנלחם דוד המלך עליו השלום לכיבוש הארץ, מטרתן היתה גילוי אור השי"ת בעולם. וגם המלחמות בימינו הן מלחמות של בני אור בבני חושך. מטרת אויבינו לכבות נרם ואורם של ישראל ההולך ואור בארץ ישראל ובמדינת ישראל. עלינו ללמוד להבין להכיר ולדעת מהי ארץ ישראל, על מה אנו נלחמים, מה ייעודו של עם ישראל הקם לתחיה בארץ ישראל, ותתקיים בנו הברכה ליהושע בן נון "חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם לתת להם" (יהושע א ו).

בציפייה לישועה השלמה

דב ביגון ב"ש

הגליון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
ההכנסות קודש למכון מאיר
headoffice@emeir.org.il
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

הארץ והעם -
אחדות אחת
הרב יורם אליהו

כולם אנשים

הרב אמיר דומן

יגבה לבו בדרכי ה'

התבוננות פנימית \ הרב זיו רוה

שורש חטא המרגלים

הרב אשר בוחבט

"אורחיו של הלילה"

הרב יואב מלכא
מיומנו של בעל תשובה

מרד הגנרלים הראשון

הרב ליאור לביא

קיצור הלכות צבא

הרב שלמה אבינר

לא לקושש

הרב חגי לונדון

זוהיות ומיוק

משפחה משולבת בנישואים שניים

אסתר אברהמי

איך מגדלים ענקים

אורית דהן

לתרומות למכון מאיר:

בטלפון 02-6461328

באתר meirtv.com

או סרקו את הברקוד

• אלפי שיעורים
• קירוב רחוקים
• מאות תלמידים
• ערוץ ילדים
• אולפן גיור

היו שותפים

בהוספת יהדות באהבה!

כולם אנשים

הגמרא (סוטה ל"ה) דורשת: "וַיָּשָׁבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ, וַיָּלְכוּ וַיָּבֹאוּ - אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי: מִקֵּישׁ הָלִיכָה לְבִיאָהּ, מִה בִּיאָהּ - בְּעֶצְהָ רָעָה, אַף הָלִיכָה - בְּעֶצְהָ רָעָה." גם ברש"י מופיע כיוון כזה: "וישאוהו במוט בשנים - ממשמע שפאמר 'וישאוהו במוט' איני יודע שהוא בשנים? מה ת"ל 'בשנים'? בשני מוטות. הא כיצד? שמונה נטלו אשכול, אחד נטל תאנה ואחד רמון, יהושע וכלב לא נטלו כלום, לפי שכל עצמם להוציא דבה נתפנו - כשם שפרה משנה פה עמה משנה". יהושע וכלב לא נטלו כלום כדי לא לתת לגיטימציה לכוונת המרגלים שהייתה זדונית מלכתחילה.

מאותה סיבה הלך כלב בן יפונה ונשתטח על קברי אבותינו בחברון, שיתפללו עבורו שיינצל מעצת המרגלים, ומאותה סיבה התנבא כבר משה על יהושע בן נון והוסיף לו אות אחת על שמו הושע-יהושע, לאמור: י-ה יושיעך מעצת המרגלים.

ובכל זאת חז"ל מודיעים שמה רבנו בחר אנשים ראויים והגונים למשימה: "כלם אנשים ראשי בני ישראל הפה" - "כל אנשים שבמקרא - לשון חשיבות, ואותה שעה קשרים היו" (רש"י ע"פ תנחומא).

הדינמיקה הקבוצתית של חברות אנשים נכבדים ומורמים מעם, היא חזקה ותקיפה, עד שיהושע וכלב נזקקו לרחמי שמים ותפילות עצומות כדי להחזיק מעמד בפניה. אותה דינמיקה, הפכה לסופה הרסנית כשפגשה את "קהל הבית" של המרגלים, ונהפכה לבכיה של חנים, שהמשיכה

לערער את יסודות קדושת ישראל ושכינת ה' בתוכם, והפילה עלינו בכייה לדורות ארוכים ומרים.

הקונספציה של "ונה בעינינו כחגבים", של "אנחנו לא ראויים", או "אנחנו לא ראויים יותר מהם" - היא חזקה ותקיפה, ודורשת הרבה יותר מסתם "חינוך טוב" כדי להתמודד מולה בחיי האומה, ואפילו בחיי היחיד.

כדי להינצל מציפורני כל קונספציה שהיא, צריך מעשים ש"יוצאים מהקופסה". וכדי לצאת מהקופסה באופן מעשי, נחוצות מחשבות ותפיסות לא שגרתיות, שמאתגרות לפעמים את החשיבה הרווחת, אף שהיא טובה ונחמדה מצד עצמה. חשיבה מחודשת וחיונית יכולה להצמיח גם מעשים ופטרונות ריאליים ובלתי קונבנציונליים - ולהכות את התחזיות הקונספטואליות.

לדוגמא: הדור השלישי להתיישבות הקים מתוכו תפיסות שלא קיבלו את "דין התנועה" המיישבת, הגוזרת "היצמדות לנהלים" שהושגו בשנים של עבודה קשה מול הממשלות וכו'. הפריצה התודעתית הפכה לפריצת גבולות ההתיישבות, מיזמים מוצלחים וגילויי כוחות גבורה ותושייה רעננים שיצרו סחף אלטרנטיבי לקונספציה ההגמונית. לא הכול אמנם תמיד "גלאט", אבל כידוע בפיזיקה ובכל מדעי הרוח והחברה - כל "תנועה" יוצרת גם חיכוך...

דוגמא אחרת, **למציאות זועקת של קונספציה שעוד לא מצאנו די כוחות להתנער ממנה:** בדידות מתמשכת, או במילים יותר מוכרות: רוקות מאוחרת. הדגם המקובל בציבור למציאת

זוגיות והקמת משפחה, כבר מזמן לא מספק את הסחורה כראוי, ונוצר ביקוש עצום ללא מענה. יש סיבות שונות ומשונות שהצטרפו לסכר ענק, והיוזמות המקומיות כולן כאחד לא מסוגלות להבקיע אותו ולייצר שינוי מהותי.

אבל הסכר יהיה חייב להיפרץ, כי כך הוא רצון הבורא: בדידות וכאב אינם טבעיים לאנושות בכלל, "לא טוב היות האדם לבדו", ולבטח לא לעם ישראל, ובמיוחד בדורות הגאולה. יקומו מיזמי ענק מעשיים, יפלו מחסומים דמיוניים ואמיתיים, אין ספק בכך, "כי ה' דיבר טוב על ישראל". **אבל כל הצד המעשי ייכון ויצליח דווקא לאחר שתשתנה המחשבה, והזעקה הפנימית של רבבות-לבבות תשבר את ה"נורמות" המעיקות והמכבידות.** גורמים כלכליים, תבניות חברתיות וסוציולוגיות כושלות, כל אלו מוכרחים כבר עכשיו להתחיל לפנות מקום לחיים רעננים.

מישהו עוד זוכר אצלנו שפעם נישואים בין-עדתיים נחשבו "אישיו" בכלל? זו דוגמה למציאות שיכולה להשתנות לטובה יחסית מהר. גם גיל, תעסוקה ושייך מגורי אינם מהותיים, וזו רק ההתחלה. ומה עם אהבה? מציאת חן? כימיה וחיבור? בכולם יביא ההכרח שינויים עצומים - ולטובה!

עם ישראל יוצא כיום מקופסאות הקונספציות החברתיות, הפוליטיות והביטחוניות. והוא עוד ייצא יותר ויותר מכל המצרים, ביד רמה ובשמחת עולם. זה אולי נשמע דמיוני, אבל זה כמעט פה, קרוב ומהר: "קרוב יום ה' הגדול, קרוב ומקר מאד"...

התבוננות פנימית

הרב זיו רה"מ במכון מאיר

למעלה בעולמות העליונים גבוהי גבוהים, הכל ממך הוא, על פי מעשיך לאן נוטים, על פיהם יצאו ויבואו". על כן אע"פ שמבחינת נפשו הבהמית יהיה "נבוה בעיניו נאמס", הנה מצד נפשו הא-לוהית ועיסוקו בתורה ובמצוות, יהיה בשמחה גדולה התחזקות והגבהת הנפש. ולא ישמור תורתו לעצמו אלא ילמדנה וישפיענה

המשך המאמר בעמוד 4 <

ויגבה לבו בדרכי ה'

במדרש, ההרים חרמון כרמל ותבור רבו ביניהם, כל אחד טען כי עליו ראוי שתשרה שכינה ותינתן התורה. ואולם הקב"ה השרה שכינתו דווקא על הר סיני שהיה נמוך מכולם.¹ "דרש בר קפרא, מאי דכתיב: 'למה תרצדון הרים גבנונים', יצתה בת קול ואמרה להם: למה תרצו דין עם סיני? כולכם בעלי מומים אתם אצל סיני... מי שיהיר - בעל מום הוא."²

גובהם של חרמון כרמל ותבור הוא הפך עניינה של התורה, שניתנת דווקא למי שמנמיך עצמו ומצוי בביטול לרצון ה'. זו הסיבה שמה רבינו שהיה עניו מכל אדם, זכה שתינתן התורה על ידו, שאמר "ונחנו מה", כלומר ידע שמצד עצמו אין בו דבר, וכל כישרון חכמה ויכולת שיש בו הינם מתנה מה. "מאי דכתיב: 'וממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות ומבמות הגיא'?" ... אם אדם משים עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו - תורה ניתנה לו במתנה. וכיון שניתנה לו במתנה - נחלו אל, שפאמר: "וממתנה נחליאל". וכיון שפחלו אל - עולה לגדולה, שפאמר: "ומנחליאל במות". ואם מגיס לבו - הקדוש ברוך

הוא משפילו, שפאמר: 'ומבמות הגיא'. ואם חוץ בו - הקדוש ברוך הוא מגביהו, שפאמר: 'כל גיא ינשא'.³ דווקא אדם שהכל דשין בו, כלומר שאין בו גסות הרוח אלא ענווה, בבחינת "נפשי כעפר לכל תהיה", בו מתקיימות גם התפילה בהמשך, "פתח ליבי בתורתך".

שואל האדמו"ר הזקן,⁴ מדוע, אם כן, ניתנה מראש תורה על הר ולא במקום נמוך, שהרי הר סיני על אף שאינו גבוה כשאר ההרים, מעצם היותו הר יש בו מעט גבהות? ועונה תשובה מופלאה, כי באמת על אף שצריך כל אדם להיות שפל במאה מ"מ בעיני עבודת ה' צריך התחזקות והגבהה קצת כמו"ש על יהושפט: "ויגבה לבו בדרכי ה'".⁵ כי אם לאדם לא תהיה הגבהה כלל, יאמר לעצמו מי אני ומה שווה עבודתי? על כן חשוב שיברר לעצמו שעבודתו מגעת עד לעולמות העליונים, והוא משפיע בתורתו, מצוותיו ותפילתו על כל היש, על עולמו ודורו, כפי שכותב בעל נפש החיים: "דע, מה שלמעלה - ממך! רוצה לומר, עם כי אינך רואה בעיניך העניינים הנוראים הנעשים ממעשיך, אבל תדע נאמנה כי כל מה שנעשה

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

**ר' שלמה יעקב
בן אברהם סלומון ז"ל**
נתבש"מ ב' כ' סיון תשנ"ב
תנצב"ה

ציפורה ליפשא סלומון

בת שלמה זלמן ז"ל
במלאת שלושים לפטירתה
נתבש"מ ב' כ' אייר תשפ"ו
תנצב"ה

הארץ והעם - אחדות אחת

עם ישראל עובר במדבר ועוזעים ומשברים רבים, בתחילה חטא העגל, חטא המתאוננים, ובפרשתנו, חטא המרגלים. לכאורה חטא העגל חמור מחטא המרגלים, אבל מלמדנו רבנו שיש מפרשים רבים שמבארים שחטא המרגלים חמור יותר. מעשה העגל לא היה עבודה זרה, כפי שמבאר הכוזרי (א, צג) ועוד מפרשים, וכן לא כל העם כולו חטא בו, אלא שלושת אלפים איש בלבד. אמנם לפי מדרגת העם הוא חמור ולכן נשאר הכתם של מעשה העגל לכל הדורות כמו שאומר ה', "וביום פקדי ופקדתי", וכן כתוב ב"אורות", שלולא חטא העגל היו האומות משלימות עם ישראל והיו נכנסים לארץ-ישראל בלי מלחמות. לאחר חטא העגל, לאחר משפט ודין סודרו הדברים, קיבלנו לוחות שניים ושכינה חזרה לשרות בנו, בענני כבוד וכו'.

אבל לאחר חטא המרגלים לא הייתה התפייסות אלוקית, והדור נפסל לגמרי כמו שנאמר: "ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה". נאמר על המרגלים: "ויוציאו את דיבת הארץ", מה הייתה דיבתם על הארץ? "ארץ אוכלת יושביה", אבל העיקר היה הפחד וחולשת האמונה. הארץ אינה

בשבילנו "כי עז העם", "לא נוכל לעלות אל העם". דיבתם על הארץ לא הייתה על עצם הארץ, אין מי שיכחיש שהארץ "טובה היא" גם הם מודים בכך, הארץ טובה היא, אבל היא אינה בשבילנו אי אפשר לעלות אליה.

שורש חטא המרגלים

גישה זו, מסביר הרב צבי-יהודה, שהארץ שהבטיח ה' לאבותינו אינה בשבילנו ואינה מתאימה לנו היא חטא נורא ואיום, ה' כרת אתנו ברית להיות לו לעם, ואין עם בלא ארץ. כי לכל דבר יש נשמה וגוף. התורה היא נשמת העולם, ישראל קדמו לעולם והתורה קדמה לעולם, ושניהם עניין אחד. הקב"ה הסתכל בתורה וברא את העולם. התורה היא הנשמה, הפנים של העולם. לכל דבר יש פנים וחוץ מסביר הרב, כך אצל האדם הפרטי ולא פחות מכך אצל האדם הציבורי. לכלל ישראל יש תוכן פנימי, "חלק ה' עמו". מתוך כך הכרחי הדבר של "חלק ה' עמו", מתאים חלק מכדור הארץ, שהוא חלקו ונחלתו; העולם הזה נברא כך שיש בו חלק מיוחד השייך לעם הזה, קדושת העם והארץ מתאימות זו לזו. "ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, רק בארץ הם גוי אחד".

רבנו היה מזכיר פעמים רבות את הפסוקים שאנו אומרים בתפילה ב"הי כבוד ה' לעולם..." תחילה נאמר "כי בחר ה' בציון אוה למושב לו", ואחר-כך, "כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו", ופסוק שלישי הכולל את שניהם, גם יחד "כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב". אומר הרב, יש כאן

שורש חטא המרגלים

שורש החטא מתחיל מנקודת מבט שגויה של האדם; חטא המרגלים מתחיל מראיית היחס בין העם לארץ. הרב צבי יהודה זצ"ל מסביר¹ שהמרגלים הניאו את עם ישראל מלהיכנס לארץ ישראל בגלל העם שנמצא בה. "לא נוכל לעלות אל העם" כי חזק הוא ממנו². מול יהושוע וכלב האומרים שהשאלה היא ביחס לאדמת ארץ ישראל - "עלה נעלה וירשנו אותה" כי יכול נוכל לה³. הכל מתחיל מנקודת המבט על הארץ ולא על העם הנמצא בה, שברצונה היא יכולה להקיא אותם ממנה, כנאמר: "ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כְּאִשֶּׁר קָאָה אֶת הָעָם יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ".⁴ ארץ ישראל היא השורש לכל, ומכאן השאלה היא על העם - האם הוא יכול לחיות בה? כפי שמצאנו בעם הכותים שהיו גרי אריות והתגיררו מצד סכנת ארץ ישראל ולא מצד עם ישראל, שלא התנהגו בה בדרך הראויה לה, מכאן חששו חכמים לגרותם שלא באו מצד עם ישראל "ולאמרו למלך אשור לאמור הגוים אשר הגלית ותושב בערי שמרון לא ידעו את משפט א-להי הארץ וישלח בם את האריות והנחם ממיתים אותם כאשר אינם ידעים את משפט א-להי הארץ".⁵ ומלך אשור שולח אחד מהכהנים שילמד אותם כיצד מתנהגים

הרב יורם אליהו
ר"מ במכון מאיר

שתי בחירות, בחירת העם ובחירת הארץ. כשם שבחירת העם היא אלוקית, כך בחירת הארץ הזאת היא אלוקית, והגאונים שסידרו את הפסוקים כאן הקדימו את בחירת הארץ לבחירת העם, קדושת הארץ קודמת. בחירת הארץ ובחירת העם, הן אחדות אלוקית שלמה, הן עניין חיוני אחד שלם. לכן יש מקום להקדים את בחירת הארץ מצד בריאת העולם. "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם" - לבני אדם מיוחדים, אלה שעליהם נאמר, "אתם קרויים אדם", העם והארץ הם שניים שהם אחד.

מכאן היסוד העיקרי של חטא המרגלים: חוסר בירור החשבון האלוקי המציאותי של שייכות העם והארץ. ממילא אפשר להבין, אומר הרב, הפגם הזה הוא יותר נורא ומרעיש ממעשה העגל. הוא זעזוע ביסוד המציאות, בעובדה האלוקית של שייכות העם לארץ והארץ לעם. זעזוע ביסוד סדר הבריאה. והתוצאה מכך היא טרגדיה נוראה, במקום דרך קצרה של "אחד עשר יום מחורב" נגזרה גזירה של הליכה ארבעים שנה במדבר.

הנקודה היסודית שחסרה אצל מוציא דיבת הארץ, הייתה נקודת ההכרה והאמונה בחיוניות השלמה של העם והארץ. לכן הדור הזה נחתך לגמרי. אבל הארץ שייכת לכלל-ישראל, ולכן הדור השני נכנס לארץ, כובש ויורש אותה.

*רבנו היה מזכיר פעמים רבות את דברי זוהר (ויקרא פר' אמור): "בארץ יאקרו גוי אחד ולא אינו בלחודיה" בארץ הם נקראים גוי אחד ולא הם לבדם (בלעדיה).

הרב אשר בוחבוב
ר"מ במכון מאיר

הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הַטּוֹבָה הוּא אִם רָעָה" **"וְיָמָּה הָאָרֶץ הַשְּׂמֹנֶה הוּא אִם רָעָה הַלֵּשׁ בָּהּ עֵץ אִם אֵין וְהַתְּחִלָּתָם וְלִקְחָתָם מִפְּרִי הָאָרֶץ".**⁶ המרגלים אומרים: "וְאֵשׁ קָיָנוּ אֶת הַנְּפִלִים בְּנֵי עֶנָק"⁷ **שֶׁהַנְּפִלִים הֵם הַמְּלָאכִים שִׁירְדוּ לְעוֹלָם וְהַמִּפְגֵּשׁ שֶׁלָּהֶם עִם הָאָרֶץ וְתַאֲוִיוֹתֶיהָ גֵרַם לְנִפְלָהּ,** להראות שחס ושלום שארץ ישראל בחיבורה הוא מקום הנפילה והיא דיבת הארץ. ולכן ממשיכה הפרשה בהסבר הרב צבי יהודה זצ"ל בנושא **מנחות ונסכים** לתיקון שדווקא ממעשי האדם מפרי אדמת ארץ ישראל מעלים זאת לקרבן לה' שהיא מלשון קרבה לה'. שלכל קורבן אתה מצרף את נסכי היין והשמן שנעשו **מפרי הארץ** וזו הזכות שבאה משיבה בארץ "כִּי תִבְאוּ אֶל אֶרֶץ מְוֹשְׁבֵיכֶם" וכן הפרשת חלה "וְהָיָה בְּאֶכְלֵכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תִּרְמִינוּ תְרֻמָּהּ לָהּ".¹⁰ שכנגד הנפילים שנפלו מהארץ אתם מרימים את הארץ לה' לשון תרומה.

הפרשה מסתיימת בראיית מקור הארץ במקושש העצים. הגמרא דורשת את חטאו לדעת רב יהודה, שהוא מעביר ארבע אמות ברשות הרבים¹¹ הדורשים את **מלאכת ההוצאה** שהיא "מלאכה גרועה", כלומר לא מובן איזו מלאכה ויצירה יש המשך המאמר בעמוד 4 <

חלק א - "אורחיו של הלילה"

בשיר, המתנה כיתתנו, כאילו הייתה זו שעת חצות היום. חנייתה הגיעה אף היא, מצועפת עדיין בקורי שנתה. שפתה לנו מים חמים על גביהם של עלי תה יבשים ונתנה ביד כל אחד ואחד כוס תה ושני ביסקוויטים מתוך קופסת פח גדולה.

יצאנו אל הלילה. חנייתה אומרת לנו שעלינו להרגיש כאורחיו של הלילה, להיזהר בכבודו ולהקשיב לרמיזותיו והנחיותיו שידריכונו בשבילי עולמו. דבריה שובים את לבי בקסמם אף שאין דעתי משיגתם. תחת עץ תמר במטע הדרומי של הקיבוץ לוחשת חנייתה: "ילדים! כל אחד יספר בכמה מילים מה עושה לו שקט הלילה. תתחיל אתה רועי".

רועי, אף שאינו רגשן במיוחד ושוקד לטפח מעמדו כמוכיל חבורת הבנים נכבש גם הוא ורוחש מילותיו כרומנטיקן מושבע. אכן מאורע נדיר. הגם בארזים נפלה שלהבת הרגש?! מילא אני אבל רועי...

גלעד לא מתאפק ומצחקק אך סופג בליל נזיפות מבני הכיתה המוחים בכל תוקף על חילול קדושתה של דממת הלילה הדקה. "ובכן רועי?"

"נראה לי שאחרי הלילה הזה אני אחפש יותר רגעים של שקט" אומר. "חשבת ששקט זה משעמם עכשיו אני רואה שדווקא כששותקים שומעים טוב יותר דברים חדשים שאף פעם לא שמענו" סיים דבריו ולא יסף.

ינה'לה הפטירה פססססס ארוך של התפעלות מדברי הגותו.

ymalka02@gmail.com

מנהג מוזר יש לו שאיננו יכול להירדם מבלי שיקיש כך ראשו כ-300 פעמים עד שתחטפהו שינה.

"ילדים אני לא רוצה לשמוע הגה. נשמע קולה של חנייתה מחלל חדר האוכל. לרגע נשתרר שקט ובמשנהו שוב לחשושים. תחילה בקול ענות חלושה ולבסוף בשיטפם הקודם. סבלנותה של חנייתה הגיעה לקיצה, נכנסה לחדרו של רונן כרוח סערה ובשפתיים חשוקות צבטה אותו תחת בית שחי "נשיכת חמור" אימתנית שבכוחה להצמיח מרוצת דם בעורקיו. צווחה נמלטה מפיו כשכל השאר מתגלגלים מצחקק.

השתרר שקט. רק קול נשימותיה הקצובות של ילדי הכיתה הנמים את שנתם נשמע.

"קומו ילדים. כבר שתיים וחצי. הלילה שואל מדוע אתם לא באים לבקר כמו שהבטחתם" נשמע קולו של מרדכי שומר הלילה ניצול השואה, מפזם דבריו ומטבלם במנגינה נוגה ספוגת זיכרון עבר של בית אבא. פקחתי עיניי. הוא ניצב ממולי. נמוך קומה וצנום, פניו טובות ומיסורות, מוראות השואה חרותות בן היטב. רובה ארוך על שכמו, מלטף ראשי ואומר: "קום חמוד, קום!". ואז פונה אל מיטתה של ינה'לה וזהובת השיער ומקיצה במילים רכות. ודאי קמו לעיני רוחו אותה שעה תלתיה הזהובים ותכול עיניה של לאה'לה אחותו ואולי זמר האלף בית עם ניגון טעמי המקרא של שרוליק אחיו שעלו שניהם בעשן הכבשן השמימה והוא התאמץ להתנחם בנו ילדי הקיבוץ, שקמנו תחתם לחיים ולשלום.

כציפורים המקיצות משנתן ותיכף נותנות קולן

כיתה ו' מפיה של חנייתה המטפלת נתבשרנו על טיול שחר הצפוי לנו בימים הקרובים, ימי אמצע חודש אייר. לילות קיץ של ירח מלא בעמק הירדן. ליבנו פועם מהתרגשות.

בשלוש לפנות בוקר נצא לממלכת הלילה, נפסע דומם בהיכליה, נחוש דופק פעימותיה, נקשיב שיח רזיה ונתמזג בזרימת דמה המטטה כל רבב עקמומיות שבלב.

בסוף הלילה נחוה את גוויעת החושך ותחיית האור העולה במזרח ומסלק במגעו העדין את חשכתו.

בפקודת חנייתה עלינו על יצועינו כבר ב-7:30 בערב מוקדם מן הרגיל. נרגשים מכדי לצלול אל תוכה של שנת לילה שלווה.

רועי עוד מספר לרונן על השופל הצהוב החדש שנרכש לענף המחצבה ועל כוחו לעקור הרים ולטוחנם זה בזה. אביו אפילו השיבו בקבינה הגבוהה שלו. רונן לא נשאר חייב ומרתק את רועי בספרו לפניו איזה מעשה קונדס שעולל למורתנו השכירה להיסטוריה. אומללה שכמותה, כל עוד רונן קונדסון זה נמנה על תלמידי כיתה.

רונן נשמע מהלך בחדרו אנה ואנה. חנייתה נזפת בו והוא מצטדק ומסביר שעדיין לא סיים לבדוק תחת מיטתו, באורו ובמנעלי כל שוכני החדר שמה נחבא שם נחש. כי כך מנהגו מאז שהדס בת כיתתנו התעוררה פעם אחת משנת לילה כשנחש צפע ענק לצידה.

מחדרי אני שומע בבירור את נקישות ראשו של גלעד על כרית השינה שלו קצובות ומתמשכות.

1. תרגום יונתן שופטים ה', ה'
2. מגילה כט.
3. שמות טז
4. עירובין נד.
5. ליקוטי תורה במדבר יד
6. דברי הימים ב יז ו
7. א, ד
8. תהלים טו ד
9. אבות ב ח
10. בראשית י"ז, א
11. שבועות ל:
12. פרשת שלח
13. קובץ א תקס

המשך המאמר מעמוד 2 של הרב רוח <

לאחרים, "אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לך נוצרת".⁹ יזום לכבוד ה', ויהיה אקטיבי ופעיל בצרכי כלל ישראל, דורו וגאולת ישראל כמיתתו של אברהם אבינו שהתהלך לפני ה': "הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד".¹⁰ זו גם היתה דרכו של כלב שידע את ערך שליחותו בעניין העמידה האיתנה נגד עצת המרגלים ועל אף ההתנגדות הגדולה קיים "אין חֲכָמָה וְאִין תְּבוּנָה וְאִין עֲצָה לִנְגֹד ה'", "כל מקום שֵׁשׁ בו חֲלוּל ה' - אֵין חוֹלְקִין כְּבוֹד לְרַב".¹¹ "וַיְהִי כִּלְבָּ אֶת הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עֲלֶה נַעֲלֶה וַיִּשְׁנֶנּוּ אֹתָהּ כִּי יָכֹל נֹכַח לָהּ".¹²

וכך כותב הרב קוק זצ"ל: "הצדיק צריך להכיר את עצמו. ואם יודע הוא שגאותו נובעת היא ממקור הקדושה, מפני שהוא מתגאה במלכותו של מלך כל עולמים, ומתפאר בתפארתו, אסור לו לבטל גאות קודש זו בהשפעה של שפלות דקטנות, כי אם יצחצח אותה הגאווה מכל סיג, ע"י הופעת אור של גדולה, וממילא תתאחד עם הענוה הגמורה".¹³

המשך המאמר מעמוד 3 של הרב בוחבוט <

פה, שהרי לא השתנה דבר בגוף החפץ שהועבר ממקום למקום אלא **הרעיון הרוחני שגם הדומם שאתה מעבירו מרשותו למקום אחר הוא יצירה, ההשפעה עליו במקום אחר כמושג 'משנה מקום משנה מזל' שנלמד מאברהם אבינו שיצא מחרן ובא לארץ ישראל**¹² **שייך גם לדומם שזו מלאכה, ומכאן תבין שהארץ היא המקור להשפעה על העם היושב עליה ומגיע עד הדומם, ובארץ ישראל ההשפעה היא מלכתחילה לטובה ולזכות שטובה הארץ מאד מאד.**

1. שיחות הרב צבי יהודה במדבר עמ' 140 'שורש חטא המרגלים'
2. במדבר פרק יג פסוק לא (פרשת שלח)
3. במדבר פרק יג פסוק ל (פרשת שלח)
4. ויקרא פרק יח פסוק כח (פרשת אחרי מות)
5. מלכים ב פרק יז פסוק כו
6. רמב"ן בראשית (פרשת וירא) פרק יט פסוק ה
7. ליקוטי מוהר"ן תורה קטט
8. במדבר פרק יג פסוק יח-כ (פרשת שלח)
9. במדבר פרק יג פסוק לג (פרשת שלח)
10. במדבר פרק טו פסוק יט (פרשת שלח)
11. תלמוד בבלי מסכת שבת דף צו עמוד ב
12. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז עמוד ב

לטלפנייה המתחדשת במכון מאיר

דרושים/ות
טלפנים/יות
למען התרומות

שכר בסיס + בונוסים, משמרות אח"צ/ערב

מעוניינים?
שלחו סמס 052-5121946

50 שנה
למדינת ישראל
מכון סמיר

טועמיר
חיים זכו,

לימוד ליל שישי במכון מאיר

יום חמישי כ"ו בסיון

חוב המאירי 4, ירושלים

שיעורים

SWAPP BY WATER SWAP RIM 20:30

20.30 אורח ואל-הים הקי
ברב וכוונת פרוש

ask him to go. **DISCUSS 24-30**

21:30 **סופר-הי: הולב אייל הול**

צ'ולנט יוגש ללומדים

לשאלות ופרטים: הרב שלומי רייזנר 0548827785

משפחה משולבת בנישואים שניים המשך מאמר **

שלב נוסף. מקום פיזי/נפשי לכל פרט במשפחה המשולבת. כשיש לילד ארון ומיטה שהם שלו בחדר, הוא מרגיש שיש לו מקום פרטי משלו שנותן לו ביטחון. כך שגם ברגעי תסכול וכאב, יש לו מקום להיות עם עצמו, להזמין חברים, שירגיש שזה הבית שלו.

ועוד שלב - כל הורה נושא באחריות על ילדיו בלבד. בן הזוג יכול לשתף מה מפריע, או לא נעים לו עם הילדים, ומה לדעתו כדאי לעשות וכד' - זה מה ששייך לזוגיות שביניהם. אבל בסופו של דבר, רק ההורה הביולוגי, יעשה את העבודה מול ילדיו. לכן חשובה זוגיות יציבה, שאם לא כן, ייתכן שהורה ידבר עם ילדיו מבלי שיקול דעת אישי שנכון לילדיו, אלא מפחד מכן הזוג שייכנס שדבריו לא מתקבלים. ההבחנה בין המערכת הזוגית לבין עצמאות ההורה הביולוגי, חשובה מאד, כדי שכל סוג של קשר, יקבל את מקומו הראוי לו.

הגדרת גבולות ותפקידים

אחד הדברים שיוצרים מריבות רבות, הוא מצב של חוסר בהירות, מה נדרש מהילדים, מתי ויותר מכך, איך יוצרים שותפות של הילדים המשולבים, כחלק מתחושת השייכות, כשיש גם גבולות לפרטיות וגם החובות במרחב הכללי של הבית. כמו שכתבתי במאמר הקודם, שבני הזוג הם הבסיס היציב של הבית המשולב. לכן הם צריכים לדבר מראש, על נושאים רבים שעלולים ליצור חוסר בהירות כמו: מי אחראי על מה, מהם הגבולות בבית, מה

משפחתיים וחוויות משותפות שמסייעות לבני המשפחה לפתח תחושת שייכות וזהות משותפת. זהו תהליך שבו לא מוחקים את העבר, אלא משלבים אותו בתוך סיפור משפחתי חדש.

"דבק" משפחתי חשוב, הוא שילוב הומור בזמני קונפליקטים ובכלל. זהו כלי רב עוצמה שיוצר אווירה נעימה, נותן כבוד לקונפליקט, מונע כבדות ומאפשר פתרונות יותר בקלות.

אחד המרכיבים החשובים ביותר בתהליך בניית זהות משפחתית חדשה, הוא הסבלנות. התהליך דורש זמן וייתכן אפילו כמה שנים. ציפייה לתוצאות מהירות, עלולה ליצור תסכולים ואכזבות. למרות כל ההכנות שכתבתי לעיל, כדי להיות במוכנות והכלה של מצבים שונים, כדאי לבני הזוג להיות מוכנים גם למצבים לא צפויים שלא חשבו עליהם, שכן ישנם גורמים רבים ומנוגדים בין חלקי המשפחות. לכן הסבלנות והסובלנות חשובים מאד, כשמול עיניהם המטרה: ליצור בית שכל אחד ירגיש בו שייך, נראה ומוערך, גם תוך כדי הקשיים. באופן כזה, עשויה לצמוח משפחה חדשה, עם חוסן, גמישות, ויכולת ליצור קשרים משמעותיים, כאשר בני הזוג, הם היוצרים את היציבות והאחדות. הם היסודות והם הגג של הבית החדש.

*המאמרים עד כה בנושא של פרק ב', בנויים לפי סדר, מהשלב שחושבים על פרק ב' ועד ליישומו.

*במאמרים הללו, ישנו תוכן שמתאים גם לזוגיות ראשונה שעשו לשידור אותה.

לשאלות: 0528472727 או במייל.

עושים כשיש חילוקי דעות, זמני שינה בהתאם לגיל ולמצבים משתנים, זמן מסכים, אחריות אישית, מטלות בבית, כיצד יוצרים כבוד הדדי, איך שומרים על זמן זוגי כדי לתחזק את כל המערכת באופן נכון וגם לזמני הנאה ומשחק זוגי. בשלבים הראשונים, עדיף שכל הורה, יוביל בעיקר מול הילדים שלו, כדי לא ליצור סמכות כפויה שתוביל להתנגדות ולתוצאות לא רצויות בלשון המעטה.

יחד עם יצירת כללים משותפים, חשוב להתייחס, תוך כדי הכללים, לרגישויות הנפשיות ולמצוקות.

גם כללים וגם גמישות בהתאם לצורך. (זה נכון גם במערכת משפחתית רגילה. אלא שבמשפחה משולבת, ההשפעה על הילדים מורכבת יותר.)

בנוסף ותוך כדי הגדרת גבולות ותפקידים, חשוב מאד **ליצור זהות משפחתית חדשה**. זה לא אומר למחוק את הזהות המשפחתית הקודמת, אלא להוסיף עוד זהות שמתאימה להרכב המשפחתי החדש. לכן חשוב שבני הזוג יכבדו את ההרגלים ומערכת היחסים של הילדים עם ההורה השני. מה גם שיתכן שההורה השני, גם הוא מקים משפחה חדשה. הילדים שנמצאים בתוכם, צריכים להתאים את עצמם לכל הרכב משפחתי וגם לשמור על האישיות שלהם. זה עומס פיזי, נפשי ורגשי על הילדים. לכן בני הזוג, צריכים לקחת בחשבון את מה שקורה לילד, להבין, להעריך ולהוקיר אותו, על ההתמודדות המורכבת שיש לו.

ביצירת תרבות משפחתית חדשה, כדאי ליצור במכוון מסורות משותפות, ארוחות קבועות, טקסים

פנימי מקטין, עלינו ללמד אותו לפרק את ה"ענקים" לצעדים קטנים, ולהזכיר לו הצלחות עבר שלו. למעשה אנו עמלים לבנות עם הילד זהות פנימית יציבה ומלאה באמונה.

כדי להפוך את המבט של הילד ממבט מקטין למבט מצמיח, אנחנו יכולים לאמץ שני צעדים מעשיים: **ראשית**, לשים לב לדיבור הפנימי שלו. כשהוא אומר "אני בחיים לא אצליח", נסייע לו לתרגם זאת למשפט ריאלי ומקדם: "זה באמת אתגר קשה עכשיו. נפרק אותו לצעדים קטנים ובע"ה נעבור צעד צעד. או - עם תרגול ועזרה נצליח את האתגר.

שנית, נעניק לו תחושת גיבוי מוצקה. ילד שיודע שיש מאחוריו הורים שמאמינים בו, שאינם נבהלים מהכישלונות שלו ושרואים את המאמץ שלו ולא רק את התוצאה, מקבל את הביטחון לצאת אל העולם מתוך עמדה של כוח.

ואולי הדבר הכי גדול הוא היכולת שלנו לשמש מודל עבור הילד. האם הדיבור שלנו על עצמנו הוא דיבור מצמיח? האם אנו אווזים לכאורה במידת הענווה ומקטינים את עצמנו? זו הזדמנות לזכור כי המרגלים ששלח יהושע עשו עצמם כקדרים - הם בנו עצמם ככלי לשליחות. שליחות וחיבור לקב"ה הוא זה הנותן לנו כוח לעשות את החיל הזה.

כשנשנה את המבט שלנו על עצמנו ועל ילדינו, נעזור להם לשנות את המבט שלהם על עצמם.

ידיים מראש, מעין נבואה שמגשימה את עצמה. ילדים בונים את הדימוי העצמי שלהם גם מהמראה שההורים והמורים מציבים מולם. אם הילד מרגיש "חגב" בבית (כי משווים אותו לאחים, כי מבקרים אותו בלי סוף), הוא יצא כחגב אל העולם.

אך הפרשה מציגה לנו גם אלטרנטיבה: את מבטם של כלב בן יפונה ויהושע בן נון. הם אינם מכחישים את קיומם של האתגרים, אך הם מציעים פרשנות אחרת לחלוטין: "עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכח לה". ההבדל בינם לבין עשרת המרגלים אינו נעוץ בנתונים בשטח, אלא בזיכרון של "ארגז הכלים" שלהם - הם זוכרים שיש להם ליווי, כוח ותמיכה.

כאן נכנס התפקיד המשמעותי שלנו כהורים. הילדים שלנו אינם בונים את הדימוי העצמי שלהם בחלל ריק; הם בונים אותו מתוך ה"מראה" שאנחנו מציבים מולם. המילים, המבטים והתגובות שלנו ביום-יום הם אלו שמכריעים האם נגדל בבית "חגבים" או ילדים שמאמינים ביכולתם להתמודד.

כאשר ילד פוגש קושי ומפרש אותו כהגדרה עצמית קבועה ("נכשלתי במבחן, סימן שאני טיפש"), הוא מאמץ את פרשנות המרגלים שראו בלוויית המתים בארץ סימן שלילי ("ארץ אוכלת יושביה"). בעוד שהמטרה האמיתית הייתה לטובתם. תפקידנו הוא לעזור לילד לשנות את הפרשנות שלו. במקום לתת לו לשקוע בדיבור

איך מגדלים ענקים.

פרשת שלח מפגישה אותנו עם חטא המרגלים. כאשר עשרת המרגלים חוזרים מתור את הארץ, הם מתארים את האתגרים הגדולים שעומדים בפניהם: ערים בצורות, חומות גבוהות וענקים. אך נקודת השבר האמיתית שלהם אינה נעוצה במציאות האובייקטיבית, אלא במשפט המפורסם והכואב: "וַנִּהְיֶה כְּעֵינֵינוּ כְּחֹגְבִים וְכִן הָייְנוּ בְּעֵינֵיהֶם". מעניין לשים לב לדברים של ה"שפת אמת" על הפסוק: "אבל הכל אמת כי על ידי שהיו שפלים בעצמם כחגבים לכן כן היו בעיניהם כי הכל תלוי בעבודת האדם..." (שפת אמת, שלח, תרמ) הסדר במשפט זה אינו מקרי. המרגלים לא הרגישו כחגבים מפני שהענקים הקטינו אותם. הם הרגישו כך קודם כל בתוך עצמם ("ונהי בעינינו"). רק לאחר שהמבט הפנימי שלהם הפך למקטין ומבוהל, התפיסה הזו השתקפה החוצה אל המציאות ("וכן היינו בעיניהם"). כאן טמון אחד הישעורים החינוכיים החשובים ביותר: העולם נוטה להתאיים לילד שלנו במידה רבה כפי שהוא תופס ומציג את עצמו.

במהלך החיים, הילדים שלנו פוגשים "ענקים" רבים. ה"ענק" יכול להיות חומר לימודי מורכב, מעבר חברתי לבית ספר חדש, או התמודדות עם כישלון נקודתי. מול האתגרים הללו, קל מאוד לילד ליפול אל תוך "מבט המרגל" - לראות רק את גודל המשימה, לשכוח את הכוחות שלו, ולהתכווץ למימדים של חגב. התוצאה היא לרוב הרמת

שאלות

- מדוע העונש על חטא המרגלים היה דווקא במשך 40 שנה?
- מי הם המרגלים שלא הוציא את דיבת הארץ רעה?
- מה עשו ה'מעפילים', ומה קרה להם?
- מה הם עשו מיד כששמעו את דברי המרגלים האחרים?
- איזה צבע פתיל מיוחד יש לשים בציצית?
- מהי מטרת מצוות הציצית?

המשקפים של יהושע וכלב

בפרשת "שלח לך", משה רבנו שולח שנים עשר מרגלים, נשיא אחד מכל שבט, לראות ולבדק את ארץ ישראל. הם מסירים בארץ וחוזרים עם פרות ענקיים ומדהימים, אבל עשרה מתוך המרגלים חוזרים עם ספור מפחיד: "האנשים שם ענקים! אנחנו הרגשנו לידם קטנים כמו חגבים, ואין לנו שום סכני לנצח אותם!"

רק שני מרגלים, יהושע בן נון וכלב בן יפנה, עמדו באמץ מול כלם ואמרו: "טובה הארץ מאד מאד!" – יש לנו ארץ נפלאה, ואם ה' אתנו, אנחנו לא צריכים לפחד מכלום.

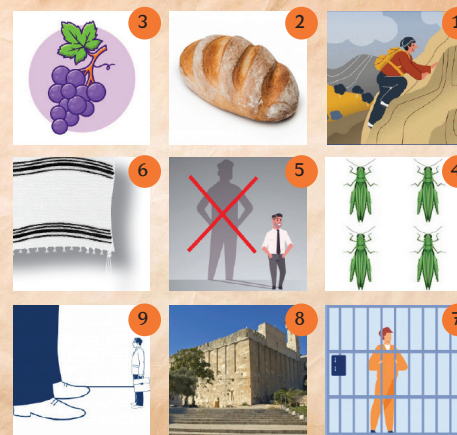
מה בעצם היה ההבדל ביניהם? הרי כלם ראו בדיוק את אותה הארץ! ההבדל היה ב"משקפים" שלהם. המרגלים האחרים הרכיבו "משקפי פחד". כשמפחדים ולא סומכים על ה', כל בעיה נראית כמו ענק מפחיד, ואנחנו מרגישים חלשים וקטנים ממש כמו חגבים. אבל יהושע וכלב הרכיבו "משקפי אמונה". הם זכרו שה' שומר עליהם, ולכן הם הצליחו לראות את הטוב ואת ההצלחה.

בחיים שלנו, לפעמים אנחנו נתקלים במשימה קשה: מבחן גדול, כניסה לכתה חדשה, או משהו שנראה לנו בלתי אפשרי. הפרשה מלמדת אותנו שהכל תלוי באיך שאנחנו מסתכלים. אם נאמין בעצמנו ובה', ונבחר לראות את הטוב (ממש כמו יהושע וכלב), נגלה שאנחנו חזקים הרבה יותר ממה שחשבנו!

ישי, ערוץ הילדים

המבחן הפרשה

מצאו למחמנות רמזות

חידה

את מי רצו לרגום באבנים ואת מי באמת רגמו – בפרשה?

המלצת השבוע

מיהו חוטיפלע ומדוע הוא נאלץ להתחפש לעברי ולברוח? אל תפספסו את הפרקים החדשים בעונה החדשה של "עלילות ארץ מושק" באתר ערוץ מאיר לילדים!

ילדה אומרת לחברתה: הצלחתי לבנות פאזל תוך שנה אחת למרות שהיה כתוב על האריזה: 2-3 שנים...
מה זה שעון מעורר? "קום-קום חשמלי"...
למי יש רגליים והן הולכות על הראש? כינים...

הבריאה

מאת יוסי שחר.

להזמנת סדנאות קוויקס: 0549-256994

הזיעה עצמה היא חסרת ריח. הריח הלא נעים מגיע מחיידקים על העור שמפרקים את הזיעה.

זיעה היא מערכת הקירור הטבעית של הגוף. כשאנחנו מתחממים, הזיעה מתאדה ועוזרת לנו להצטנן.

אנחנו לא מזיעים רק מחום, אלא גם מהתרגשות או לחץ. כפות הידיים רגישות במיוחד.

בני אדם הם מהיצורים הבודדים שמזיעים בכל הגוף. בעלי חיים אחרים מתקררים בדרכים שונות, כמו הלחנה.

הידעת? ביום חם מאוד או בזמן פעילות מאומצת, אדם מבוגר יכול לאבד עד 10 ליטרים של זיעה ביום! זה כמו למלא דלי שלם של מים רק מנוזלי גוף.

כשם שאי אפשר ליין בלא שמרים, כך אי אפשר לעולם בלא רשעים. וכשם שהשמרים מעמידים היין ומשמרים אותו, כך הרצון הגס של הרשעים גורם קיום ועמדה לשפעת החיים כולם, של כל הבינונים והצדיקים... הקיום בגולה הוא קיום רסוק, וזה הקיום המדולדל, שהוא חדלון יותר מהויה, היה אפשר לו להמשיך זמן גם בחוסר שמרים לפי ההכרח. אבל לכל זמן, וכבר כשל הכח, והקיום העצמי תובע את תפקידו, ושיבת ישראל לארצו בשביל קיומו העצמי הוא מאורע מוכרח, וקיומו זה יוצר את שמרי: נושאי הרשעה והחוצפא של עקבתא-דמשיחא אשר ירגז כל לב ליצרן. אלה הם הצדדים העכורים שהקיום הצלול והמשמח מתהווה על-ידם, וסוף המהלך הוא: שיקוע השמרים בתחתית החבית, הנמכת הכחות הרשעיות בתהום החיים, ואז מתבטל מהם כל תכנם המכאיב והמזעזע. אבל בהמשך יצירתם שהנם הולכים ביחד עם היין, חיי האומה ורוחה המתעורה הם מעכירים אותו, והלבבות רועשים למראה התסיסה, וינוח הלב וישקוט במכונו רק למראה העתיד, ההולך ועושה את מסילתו, במפלאות תמים דעים. מי יתן טהור מטמא לא אחד.

שמונה קבצים, ד, כה

על סדר היום

הרב שלמה אבינר

קיצור הלכות צבא רשם: הרב מרדכי ציון

י. חייל חייב לשרת ביחידה שאין בה בנות.
יא. חייל לא ישרת ביחידה שבה יש הטפה לתועבה.

לצאת (הגר"ש גורן, מאמר 'מלחמת החשמונאים לאור ההלכה', ספר תורת המועדים עמ' 178-179).

ו. אם הוריו מתנגדים שישתתף ביחידת קרבית כי חוששים לו, לא ישמע להם (שו"ע י"ד רמ, טו).
ז. בכל יחידה בה חייל משרת, הוא מקיים מצות צבא, הן יחידה קרבית הן יחידת עזר (כמו שקבע דוד המלך "כי כחלק היורד במלחמה וכחלק היושב על הכלים יחדיו יחלוקו" שמואל א' ל, כד. "איש על מחנהו ואיש על דגלו" במדבר א, נב).
ח. לחתום קבע זו מצוה מן המובחר, מידת חסידות.

ט. אסור לבנות לשרת בצה"ל, בכל יחידה וכל שכן ביחידה קרבית.

א. מצוה על כל יהודי ללכת לצבא.
ב. המצוה משולשת. 1. לא תעמוד על דם רעך, כלומר הצלת יהודים. 2. מצוות כיבוש הארץ ושמירה על הארץ. 3. קידוש השם, שאם גויים מכים בנו, הורסים אותנו וחומסים אותנו, זה חילול השם (רבנו הרב צבי יהודה, במאמר למצות הארץ. לנתיבות ישראל א, קיח).
ג. גם תלמידי ישיבה ולומדי תורה חייבים במצוה זו, אבל יכולים לקבל דחיה, וכך ראוי.
ד. המצוה קיימת גם אם חייל מסתכן, שזו דרכו של עולם (מנחת חינוך תכה. תרד. שו"ת משפט כהן עמ' שכז).

ה. יש לצאת למלחמת מצוה גם אם לא ברור שנצח, אבל אם ברור מאה אחוז שלא נצח, אין

רוח איה

יסודות אמוניים עפ"י 'עין איה' מרן הרב קוק, מורה הדור שלנו והדורות הבאים. כיר עברנו את כל הנושאים הרוחניים, המוסריים, המחשבתיים, האישיים והציבוריים, והסביר אותם בשפה עמוקה ומוכנת לכל נפש בספרו 'עין איה'. ספר זה מאספ מכתב מהנושאים השונים בעין איה.

מאת הרב שלמה אבינר

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
בידני ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים

מכון אורה

מתוך אהבת עמנו וארצנו

אנו חייבים לחזק מאד את יסודות החינוך

י"ב ק"ק

רנוכנית ההוראה

מכון אורה

בשיתוף מכללת אורות

בואי אבות את עצמך בלבול אבות את הדור הבא!

שיעורים מרוממים בתורת חיים

התמחות במחשבת ובתנ"ך מתחיה תורתית בכמות נרשמות

תואר B.Ed. תעודת הוראה

מיקום נגיש בירושלים

יום לימוד במכון (שלישי)

לפרטים, הלל: 053-5316058

הרב חגי לונדי
ר"מ במכון מאיר

לא לקושש

במאה ה-21 מקצועות רבים תלויים ברייטינג - פוליטיקאים, סוחרים, אומנים ואפילו רבנים - תלויים לפרנסתם בכך שהציבור יאהב אותם, ולכן הם אוספים ו"מקוששים" קולות, לייקים, אהדה תקשורתית ומציאות כפיים.

בפרשת שלח-לך מתוארת פרשייה משונה על מחלל השבת הראשון בהיסטוריה: אדם ש"קושש עצים" בשבת. בתורת הסוד מוסבר שהמקושש התכוון "לשם שמים", כלומר היה כאן אדם שניסה

לצבור רכוש (עצים במקרה הזה), דבר חיובי כשלעצמו, אולם הוא עשה זאת תוך כדי חילול שבת. מרוב רצון לקושש ולהצליח בעולם הזה הוא התעלם מהמקור, מהשבת, מהעולם הבא.

בימינו יש הרבה אנשים שמעוניינים לקושש הצלחות בעולם הזה. לעיתים קיימת אשליה שאם נעשה זאת תוך כדי "חילול שבת", אם נמכור את הערכים שלנו בשביל רווח לטווח קצר אזי נשיג את מה שחלמנו עליו - כסף, אהבה או תפקיד בממשלה.

זה לא עובד ככה. מי שהמניע המרכזי של חייו הוא לקושש לייקים, ולמכור את ערכיו תמורת חופן מהם - סופו שיישאר בלי כלום. יש אנשים מסוימים כיום בציבוריות הישראלית שיכולים לשמש לנו דוגמה לכך. מי ששומר שבת במובן העמוק, יזכה בסופו של דבר גם לקושש ולמצוא את מה שחיפש.